

KRAJOBRAZNA ARHITEKTURA

Lijep vrt može se urediti i na 20 kvadrata

Ovisno o terenu, veličini vrta, položaju i izgledu kuće stručnjaci će predložiti što se sve može staviti u vrt. Od biljnog materijala do ostalih vrtnih elemenata poput fontana, jezera, slapa ili vrtno sjenice

PIŠE: SANDRA TRIPOVIĆ
SNIMIO: SERGIJE MICHELI

Uređen vrt pridonosi identitetu svake kuće ili poslovnog objekta. Lijepi vrtovi na koje nailazimo ispred zgrada i niza privatnih kuća nisu rezultat slučajnosti. Pomno su planirani, zasadeni i njegovani. Krajobrazni će se arhitekti pobrinuti za to da vrt bude funkcionalan, inovativan i kreativan.

Prvi korak u osmišljavanju vrta izrada je snimke terena i utvrđivanje svih relevantnih činjenica za dobro uređenje vrta. Lijepo vizure odredit će gdje će se ostaviti

NATAŠA TIŠKA VRSALOVIĆ, direktorica Dionaea vrtova

otvoren pogled. Ako se želi sakriti ružna fasada zgrade ili pogled na industrijsko postrojenje, na tim će se mjestima posaditi visoko drveće, šumarak ili viša živica, ovisno o veličini vrta. Pozornost treba obratiti i na utjecaj okoliša na vrt. Ako je vrt na strmini, podići će se zidovi koji će sprječiti eroziju tla. Nasad u vrtu valja prilagoditi i prirodnoj vegetaciji u okolini jer će u suprotnom vrt izgledati nezgrapno.

“Ljudi griješe kada u prirodni ambijent žele nagurati što više egzotičnih biljaka. To onda izgleda nezgrapno. Biljni materijal u vrtu treba prilagoditi ambijentu u kojem se vrt nalazi”, objašnjava ovlaštena krajobrazna arhitektica Nataša Tiška Vrsalović, direktorica Dionaea vrtova.

Atrijski vrt

Atrijski vrt kroz povijest je zauzimao važno mjesto u vrtnoj umjetnosti. Bio je srce rimskih vila, ponos islamskih palača i nezaobilazan element europskih srednjovjekovnih samostana. U naseljenim gradskim četvrtima takav minijaturni vrt može se pretvoriti u ugodnu oazu. Starim atrijским vrtovima sa starinskim bunarima, kamenim klupama i podom, na kojima se vide tragovi vremena, može se dati nov sjaj. Danas je u uređenju atrijских vrtova popularna uprava ogledala i lažnih perspektiva kako bi se stvorio dojam većeg prostora.

PRVI KORAK Često ljudi žele imati lijepe uređen vrt, ali ne znaju što se može napraviti od površine koju imaju.

“Prvi je korak uvijek otkriti ono što bi klijent želio u svom vrtu. Savjetima pomažemo ljudima jer često ne znaju što u vrtu mogu imati. Ovisno o terenu, veličini vrta, položaju i arhitekturi kuće predlažemo što se sve može staviti u vrt. To uključuje sve, od biljnog materijala do ostalih vrtnih elemenata poput fontana, jezera, slapa, vrtno sjenice i sl.”, napominje N. T. Vrsalović.

Uz biljni materijal vrt sadrži i druge elemente. Tvrtka Dionaea vrtovi izvodi kamenjare od biranih komada autohtonog ili posebno dopremljenog kamena. Kamenjari se rade uz vodene površine, staze, platoo, sjenice. Osim funkcionalne uloge, klupe mogu biti zanimljiv dekor vrta. Vodeni elementi poput jezera i fontana dodatno uljepšavaju vrt. Fontane, kao jedan od najatraktivnijih vrtnih elemenata, osvježavaju vrt, razvješuju ga. Ovisno o koncepciji vrta, fontana može dominirati vrtom ili oplemeniti određeni kutak. U Dionaea vrtova izrađuju fontane najrazličitijih oblika, od jednostavnih pravilnih do okruglih, osmerokutnih. Izvode i preljepne fontane.

“Uvijek vodimo računa o tome da su vodeni elementi uklopljeni u prirodni ambijent i da odgovaraju arhitekturi kuće. Uz moderan objekt, s modernim vrtom namještajem, ne možete tek tako staviti kamenjar ili jezero. U takvu ambijentu inače lijep kamenjar izgledat će neprilodno. Tu bi mnogo bolje odgovarala mirna fontana s nekom vodenom igrom”, objašnjava N. T. Vrsalović.

Nezaobilazan element jest i rasvjeta. Igram svjetla vrt noću može dobiti posebnu dimenziju. Svjetlom se mogu istaknuti atraktivne biljke, klupe ili drugi vrtni elementi, te tako mali vrt pretvoriti u čarobno mjesto.

MALI VRT Stručno uređeni vrtovi nisu samo povlastica poslovnih objekata ili zgrada koje imaju veliku dvorišnu površinu. Lijep vrt može se napraviti i na površinama do dvadesetak kvadrata.

“Mnogo je veći izazov osmisлити mali vrt jer na maloj površini morate dobro promisliti kako iskoristiti svaki centimetar prostora. Vrtovi od dvadesetak kvadrata često mogu biti atraktivniji od onih od sto kvadrata”, objašnjava N. T. Vrsalović.

Važno je koliko je prostor vrta izdvojen i

ograden. Čest je problem u gradskim sredinama utjecaj ljudi i životinja na vrtove. Dogada se da se napravi nasad koji prvih nekoliko dana izgleda izvrsno, a onda se pregazi.

“Za takve slučajeve postoji biljni materijal koji je primjereniji i koji neće toliko trpjeti zbog gaženja ili neredovita zalijevanja, što je karakteristično za grad”, kaže N. T. Vrsalović.

U sastavni dio osmišljavanja vrtova ubraja se i njegovo održavanje. Naručitelji znaju zanemariti taj dio, pa vrtovi vrlo brzo izgube prvobitni izgled. “Čak i kod poslovnih zgrada dogada se da se naruči jako dobro rješenje, ali poslije nitko nije zadužen za njegovo održavanje. Kada izvodimo objekt, uvijek pitamo koliko će ulagati u održavanje. Hoće li to biti jednom tjedno ili mjesečno, te hoće li vrt održavati sami ili će angažirati nas ili neku drugu tvrtku.

Ako se ne želi plaćati usluga održavanja, preporučujemo vrt koji zahtijeva manje brige”, objašnjava N. T. Vrsalović te dodaje kako su za takve slučajeve primjerene biljke pokrijači tla, te one koje rastu do visine od nekoliko centimetara do pola metra i daju vrlo kompaktan nasad. Pri osmišljavanju vrta svakako treba obratiti pozornost na to da vrt ne smeta prometu. U blizini raskrižja treba paziti na to da visina vrta ne ograničava pogled i tako ometa promet.

ŠIŠANO GRMLJE Ispred ozbiljnijih zgrada, tj. poslovnih objekata, N. T. Vrsalović preporučuje formalniji nasad. Ako se radi nasad od cvatećeg grmlja, treba misliti o sezonskoj mijeni, tako da vrt uvijek izgleda lijepo i zanimljivo. “Postoje stvari koje su moderne i koje ljudi vole, ali ih kao krajobrazni arhitekt ne bih preporučila. Recimo, danas su popularni različiti šišani oblici grmlja i drveća u skulpture, što ide u segment kica. Mogu se vidjeti vrtovi s desecima različito oblikovanih formi koje zajedno ne odgovaraju. To ne znači da sam apsolutno protiv oblikovanih formi, ali s njima ne treba pretjerivati. Šišmir oblikovan u kugle može biti atraktivan akcent ulaska u poslovni objekt ili kuću”, dodaje N. T. Vrsalović.

Osim osmišljavanja novih vrtova, tvrtka Dionaea vrtovi obnavlja zapuštene vrtove i perivoje prema povijesnoj matrici ili tražeći za njih nova rješenja.